CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr. 21rji-126/2026 Judecătoria Edineț, sediul Briceni
1-25140214-03-21rji-03022026 Judecător: Ghenadie Comerzan

D E C I Z I E
În numele Legii

06 octombrie 2026 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de apel Nord
În componența:
Președintele completului, judecătorul: Ghenadie Liulca
Judecătorii: Aurelia Andronache și Victoria Robu

judecând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul directorului Penitenciarului nr. 2 Lipcani, Anatolii Tudor, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 11 decembrie 2025, adoptată în limitele cererii condamnatului Russu Serghei privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La 02.10.2025 în adresa Judecătoriei Edineț, sediul Briceni a parvenit cererea condamnatului Russu Serghei privind înlocuirea în privința sa a părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 11 decembrie 2025, a fost admisă cererea condamnatului Russu Serghei, fiind înlocuit termenul rămas neispășit de 2 (două) luni și 7 (șapte) zile, din pedeapsa închisorii, termenul calculat la data pronunțării încheierii, stabilită prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 05.09.2024, cu o pedeapsă mai blândă sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, în sumă de 25 000 (douăzeci și cinci mii) lei.

Exercitarea căilor de atac:

Împotriva încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 11 decembrie 2025 a declarat recurs directorul Penitenciarului nr. 2 Lipcani, Anatolii Tudor, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii și pronunțarea unei noi decizii privind respingerea demersului ca fiind nefondat.

În motivarea recursului s-a invocat netemeinicia concluziei instanței de judecată prin care s-a stabilit că condamnatul Russu Serghei întrunește condițiile prevăzute de art. 92 din Codul penal pentru înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă. Or, Russu Serghei dispune de antecedentele penale, fiind anterior condamnat de mai multe ori, a continuat să comită infracțiuni, inclusiv în perioada în care beneficia de suspendarea condiționată a executării pedepsei. Astfel, prin sentințele din 16.05.2024 și 05.09.2024, Russu Serghei a fost condamnat la pedepse privative de libertate, executând în prezent pedeapsa închisoarii în cadrul Penitenciarului nr. 2 Lipcani.

Totodată, se evidențiază că deși condamnatul a realizat programul individual de executare a pedepsei și a avut un comportament pozitiv, nefiind sancționat disciplinar și nici stimulat pe parcursul detenției, aceste circumstanțe nu sunt suficiente pentru a demonstra corectarea sa. În acest sens, face trimitere la decizia Comisiei Penitenciarului nr. 2 Lipcani din 24.09.2025, prin care a fost respinsă solicitarea condamnatului privind inițierea demersului pentru aplicarea art. 92 Cod penal, apreciindu-se că acesta nu a demonstrat că a pășit ferm pe calea corectării, comportamentul său fiind considerat instabil în raport cu antecedentele penale și persistența conduitei infracționale. De asemenea, s-a invocat și scopurile pedepsei penale, prevăzute de art. 61 Cod penal, susținând că, în circumstanțele cauzei, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și restabilirea echității sociale, nu pot fi realizate fără continuarea executării pedepsei în penitenciar.

În consecință, se apreciază că aplicarea art. 92 Cod penal este prematură și neîntemeiată, solicitând admiterea recursului și înlăturarea soluției instanței de fond privind înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă.

Argumentele părților:

Potrivit prevederilor art.447 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice pârților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă, până la data examinării cauzei, părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

Aprecierea instanței de recurs:

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele din recurs, raportând circumstanțele de fapt a cauzei la prevederile legii care guvernează speța, Colegiul penal consideră necesar de a admite recursul directorului Penitenciarului nr. 2 Lipcani, Anatolii Tudor, cu casarea încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 11 decembrie 2025, și pronunțarea

unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 444 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond în cazurile în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casînd hotărîrea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărîri.

În conformitate cu prevederilor art.469 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (art.92 din Codul penal).

Potrivit art. 471 alin. (1) Cod de procedură penală, chestiunile specificate la art. 469 alin. (1) pct. 5), 11) şi 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art. 469 alin. (1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. Soluționarea de către instanța de judecată a chestiunilor prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 1) şi 2) se efectuează în condițiile prevăzute la art. 266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluționării chestiunilor prevăzute la art. 469 alin. (1) pct.1), 2), 4), 7)–9), instituția care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluționării chestiunii prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 3), şi raportul medical respectiv. În ședința de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluționarea chestiunii solicitate.

La caz, Colegiul reține că conform art. 92 alin. (1), (2), (3), (4) Cod penal, în privința persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare, instanța de judecată, ținând cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, poate pronunța o încheiere cu privire la înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, cu condiția reparării integrale a daunelor cauzate de infracțiunea pentru care persoana a fost condamnată, cu excepția cazului când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le repare. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parțial, de la pedeapsa complementară. **(2)** Înlocuirea părții

neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puțin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă și cel puțin două treimi din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune deosebit de gravă sau excepțional de gravă. **(3)** La înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă, instanţa de judecată poate alege orice pedeapsă mai blândă, din cele specificate la art.62, în limitele prevăzute pentru fiecare categorie de pedepse. **(4)** La înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, instanța de judecată îl poate obliga pe condamnat să îndeplinească obligațiile prevăzute la art.90 alin.(6) în termenul de pedeapsă, la care a fost condamnat, rămas neexecutat.

În temeiul prevederilor art. 265 din Codul de executare, instanța de judecată poate decide liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, aplicând, după caz, compensarea privilegiată a zilelor de muncă, în temeiul şi în condițiile art. 91 şi 92 din Codul penal.

Conform art. 266 Codul de executare, în cazul în care condamnatul întrunește condițiile prevăzute în art.91 şi 92 din Codul penal, administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, adoptă, în termen de o lună, o hotărâre privind propunerea pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă sau privind refuzul în acest sens. **(2)** Propunerea pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se depune, în termen de 5 zile de la data adoptării hotărârii, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află locul de deținere. **(3)** În cazul în care administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, refuză să propună liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, condamnatul poate înainta un demers pentru liberare sau înlocuire nemijlocit în instanța de judecată.

Concomitent, art. 267 Cod de executare stabilește că, la demersul pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt invocate şi, după caz, calculul zilelor conform compensării privilegiate a zilelor de muncă. Demersul se judecă în condițiile Codului de procedură penală. **(2)** În cazul în care instanța de judecată respinge demersul pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, depunerea repetată a demersului poate avea loc după înlăturarea

motivelor de fapt şi/sau de drept invocate de instanță la respingerea demersului, dar nu mai devreme de 6 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii.

În acest sens, Colegiul penal constată că legislația execuțional penală prevede în mod imperativ că în cazul în care instanța de judecată respinge demersul pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, depunerea repetată a demersului poate avea loc după înlăturarea motivelor de fapt şi/sau de drept invocate de instanță la respingerea demersului, dar nu mai devreme de 6 luni de la data rămînerii definitive a hotărîrii.

La caz, din materialele cauzei Colegiul penal reține că, Russu Serghei a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 05.09.2024, în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea art. 84 alin. (4) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciarul de tip semiînchis.

Potrivit informației prezentate de administrația Penitenciarului nr. 2 Lipcani, Colegiul penal constată că începutul termenului este 20.06.2024, sfârșitul termenului este 18.12.2027, iar 1/3 din pedeapsă s-a împlinit la 19.08.2025.

Fiind respectată procedura prealabilă, la 11.08.2025 Comisia penitenciarului a respins cererea condamnatului Russu Serghei de a prezenta materialele și dosarul personal în instanța de judecată pentru înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu închisoarea cu una mai blândă conform art. 92 Cod penal din motiv că, deși Russu Serghei are un comportament pozitiv, nu a realizat programul individual de executare a pedepsei.

Drept urmare, condamnatul Russu Serghei s-a adresat către judecătorul de instrucție cu cererea privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal.

Fiind investit cu dreptul de a examina chestiunea cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă (art. 92 din Codul penal), Colegiul conchide că, judecătorul de instrucție prematur şi contrar scopului pedepsei penale, a ajuns la concluzia că restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de către noi infracțiuni, va putea fi asigurat prin înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă - amenda.

În fortificarea acestui deziderat, Colegiul penal ține a trece în revistă că deși condamnatul Russu Serghei este caracterizat pozitiv de către comisia penitenciarului, nu a realizat programul individual, precum și planează o serie de dubii rezonabile pe fonul credibilității corectării lui Russu Serghei, în situația persistenței riscului de recidivă, în raport cu factorii protectivi, fiind anterior condamnat de 2 ori, pentru comiterea diverselor categorii de infracțiunii, fiindu-i

stabilită pedepse non privative de libertate, nu și-a făcut concluziile necesare și nu a mers pe calea corijării, ci a continuat să comită noi infracțiunii în termenul de probațiune, aspect care atrage atenția instanței asupra perseverenței infracționale și a dificultății procesului de reabilitare.

În subsidiar, Colegiul reține că aplicarea liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă *este un drept şi o rezervă a instanței şi nu o obligație*, or, mecanismul respectiv se aplică doar cu condiția că instanța de judecată va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei, concluzie care urmează a fi trasă în baza studierii depline şi obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoare, inclusiv dacă s-a aflat şi în alte penitenciare, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai şi medico-sanitare de detenție, la relațiile cu alți condamnați, cu familia, la participarea la măsurile cultural - educative, la prezența sancțiunilor disciplinare valabile la momentul soluționării cererii/demersului.

În această optică, Colegiul penal conchide că scopul pedepsei penale, și anume, restabilirea echității sociale, precum și corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni, fiind prematură înlocuirea părții neexecutate a pedepsei închisorii cu una mai blândă. Or, interesul social, raportat la gravitatea faptelor și la politica penală de prevenție, nu justifică în acest moment admiterea cererii privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal.

Pe motivele expuse mai sus, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursul directorului Penitenciarului nr. 2 Lipcani, Anatolii Tudor declarat împotriva încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 11 decembrie 2025, cu casarea totală a încheierii atacate, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri de respingere a cererii condamnatului Russu Serghei privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal, cu dispunerea executării în continuare de către acesta a pedepsei închisorii stabilită prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 05.09.2024.

În conformitate cu prevederile art.449 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul directorului Penitenciarului nr. 2 Lipcani, Anatolii Tudor, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 11 decembrie 2025

se admite, cu casarea soluția primei instanței, rejudecarea cauzei, și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Cererea condamnatului Russu Serghei privind înlocuirea în privința sa a părții neexecutate din pedeapsa închisorii cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Se deduce în continuare executarea pedepsei penale stabilită lui Russu Serghei prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 05.09.2024, în vederea executării pedepsei rămase neexecutate de 2 (două) luni 7 (șapte) zile, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Căutarea, reținerea și plasarea lui Russu Serghei în custodia administrației instituției penitenciare pentru executarea în continuare a părții neexecutate din pedeapsa închisorii, se pune în sarcina Inspectoratului de Poliție Glodeni.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului: **Judecător:** **Judecător:**